

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

Articulus IX. De loco, & tempore Electionis celebrandæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

cuna Ecclesiæ Cathedralis, prout fuit in casu *dicti c. 57. Ecclesia vestra*, ut notat Imola, Abbas, & alij, ibidem, qui volunt per assentionem Cardinalatus non vacare reliqua officia minora, quæ non sunt curata, vel personatus, nec exigunt residentiam; sic enim opus foret dispensatione.

Deducitur 2. non valere electionem factam à saniore Capituli parte, nisi etiam sit pars major; prout constat ex hoc ipso capitulo; quandoquidem ex parte G. Presbyteri Cardinalis non eo fine allegatum fuit, Electores ejus meritis, & auctoritate excelluisse, ut electio ejus à Pontifice confirmaretur; sed tantum ut R. Canonici Remensis rescinderetur: quare etiam Pontifex nihil in sententia de illa electione expressit, satis indicans, post rescissam electionem ejusdem Canonici, de qua lis mota fuerat, ad aliud scrutinium accedendum esse.

ARTICULUS IX.

De loco, & tempore Electionis celebrande.

1929. **Q**uantum pertinet ad locum electionis Prælati collegialiter faciendæ, eam celebrari debere in uno loco, dicitur in *c. cum terra*, 14. *h. t.* ibi: *Electores in unum locum, in quo fuerit electio celebranda, conveniant, & invocata Spiritus S. gratia, personam nominent*; electio autem Episcopi, si possit, fieri debet in Ecclesia Cathedrali, vel intra ejus ambitum, *c. quod sicut*, 28. ibi: *cum juxta constitutiones canonicas, si fieri potest, in Cathedrali Ecclesia celebrari debeat, c. qua fronte*, 25. *de appellat.* & *c. 1. dist. 23.* vel in choro Ecclesiæ, *c. cum nobis*, 19. *h. t.* vel etiam in alio conclavi honesto secundum consuetudinem cujusque Ecclesiæ, &c.

1930. **Q**uantum autem spectat ad tempus, beneficia conferenda sunt ab eo, ad quem spectat provisio, *intra sex menses, c. nulla*, 2. §. *cum autem, de præbend.* Nam dilatio est Ecclesijs damnosa, & animabus perniciosa, *c. quam sit, 6. de elect. in 6.* & hæc constitutio procedit non tantum in collationibus, sed etiam electionibus, etiã beneficiorum Regulariũ, *c. dilectus*, 12. *de præb.* imò etiam in hospitalibus conferri solitis in

titulum: non autem in Prælaturis principalibus Ecclesiarum Cathedralium, & Regularium. Nam hæc *ultra tres menses vacare non debent, propter majus periculum, c. ne pro defectu, 41. de elect.* Quibus positus:

1931. **Q**uæres 1. an hoc tempus semestre currat impedito, quo minus conferat; vel ignorantia vacationem? Resp. quod non, intellige, quando hoc tempus præfixum est non in odium negligentia, sed in favorem alterius; & ideo in illo casu currit tempus etiam impedito, & ignorantia, *arg. L. Genero, 8. ff. de his, qui notantur infamia*: secus est in secundo. Hinc in secundo casu numerari debet non à tempore, quo beneficium vacavit, sed quo collator scivit, & conferre potuit, *c. quia diversitatem, de præbend.* quod procedit, sive sit impedimentum juris, sive facti, v. g. si collator sit suspensus; aut si suspensus post absolutionem adhuc maneat apud Sedem Apostolicam; ex quibus primum est impedimentum juris; alterum, facti; quia in secundo casu agitur de præjudicio tertij, cui executoris mora obesse non debet; Abbas in *cit. c. quam sit, nu. 3.* Et not. quando dicimus, quod tempus non currat impedito, intelligi etiam, licet ob culpam propriam in tale impedimentum inciderit, modò culpa non sit ejus causa proxima, ut est in casu *c. quam sit.* Porro tempus, quod currit etiam impedito, est continuum; quod autem non currit impedito, vocatur utile, gloss. *margin. in c. bene novit. 18. lit. B. dist. 61.*

1932. **Q**uæres 2. quid dicendum, si provisio non fiat intra præscriptum tempus? Resp. si ad Episcopum jure proprio spectet collatio beneficij vacantis, & hic illud non conferat intra debitum tempus, potestatem ejus conferendi devolvi ea vice ad Capitulum, jure sic disponente propter communionem, quæ est inter Episcopum, & Capitulum, tanquam inter Caput, & membra ejusdem Corporis; si spectet ad Capitulum, & similiter intra tempus præfixum non conferat, devolvi ad Episcopum: utroque negligente, ad Metropolitanum, *c. nulla, & si autem, de præbend.* Ex quo colliges, quod potestas conferendi beneficia devolvatur gradatim ab inferiore ad proximum Superiorem, donec veniatur ad Papam. Dixi: si collatio spectet ad Episco-

Episcopum *jure proprio*, quatenus scilicet est illius Ecclesiæ Episcopus, in quo jure etiam Capitulum aliquo modo communicat; non verò, quando ad eum spectat *jure devoluto*; sic Azor p. 2. lib. 6. c. 27. q. 2. nam tali casu, Episcopo negligente, potestas devolvitur ad Metropolitanum.

1933.

Et hoc procedit etiam in collatoribus Regularibus, in quorum negligentia potestas conferendi beneficia devolvitur ad Ordinarium, in cujus diocesi ea sita sunt, si Prælati non sint exempti. Si autem sint exempti, Ordinarius ea conferet ut delegatus Papæ, juxta Clem. unic. de suppl. neglig. Prælat. Quamvis autem vi c. 2. de concess. præbend. ut dictum est, in casu negligentia potestas conferendi beneficia vacantia devolvatur ad proximum Superiorem, hoc tamen intelligi debet de beneficijs vacantibus infra Episcopatum, & reliqua hoc superiora, c. dilectus, 12. de præbend. sive hæc minora dentur collatione, seu electione, ut notat Pirhing de concess. præbend. nu. 37. in fine: postea tamen etiam circa Prælaturas principales quoad jus devolutionis aliter statutum est, ut dicemus infra. Ei autem, ad quem devolvitur potestas conferendi beneficium, propter negligentiam inferiorum conceduntur *sex menses*, intra quos conferre debet, computandos non à die juris devoluti; sed à die, quo scivit illud jus esse ad se devolutum, quod procedit de singulis, ad quos gradatim fit devolutio; sic Azor cit. q. 10. & 12.

1934.

Quæres 3. an elapso tempore, à jure præfixo, profit purgatio moræ, ut tunc valida sit collatio beneficij à moroso facta? R. quòd non; quia potestas conferendi ipso jure jam ad alium translata est; quamvis Superior, ad quem devoluta est, inferiori concedere possit potestatem conferendi idem beneficium non jure proprio, sed concedentis; sic Rebuff. in praxi benefic. Tit. de devolut. nu. 32. Azor, cit. c. 27. q. 16. Potestas autem conferendi beneficia, per devolutionem ad alium transiens, cum iisdem conditionibus transit, quæ priùs annexæ illi erant: nam id, quod in alterius locum subrogatur, subit conditionem ejus, cui subicitur, L. 1. ff. de solut.

1935.

Quæres 4. an, si Episcopus beneficium, quod conferre ad ipsum solum pertinet, propter aliquam censuram impeditus est à collatione facienda, potestas penes eum

maneat, & tunc censeatur impeditus? R. quòd sic, ex c. quia diversitatem, de concess. præbend. cujus textus multum allegabilis sic habet: Conquerebatur inter cætera Eboracensis Archi-Episcopus, quòd, cum ad eum in Ecclesia Eboracensi, & alijs suis Ecclesijs collatio pertineat præbendarum, tempore suspensionis ipsius, & postmodum etiam quidam præter ejus auctoritatem se intruserunt in ipsas: mandamus, quatenus eos, qui præbendas, vel dignitates Ecclesiæ Eboracensis, vel aliarum ad donationem ejus spectantes, præter auctoritatem acceperunt ipsius, ad eas resignandas monitione præmissa per excommunicationis sententiam, & subtractionem aliorum beneficiorum, non obstante confirmatione à Sede Apostolica obtenta, sub forma comuni, qua confirmat beneficia & præbendas, sicut justè, & pacificè possidentur: appellacione remota compellas: nisi fortè aliquis ea vel speciali mandato Apostolicæ Sedis, vel auctoritate Lateranensis Concilij ab Eboracensi Capitulo sint adepti: sic tamen, ut tempus suspensionis in sex mensibus nullatenus computetur: cum illa Lateran. Concil. constitutio contra negligentes tantum fuerit promulgata: & tunc, si voluerit, non tamen valuerit Archi-Episcopus ipse in conferendis præbendis uti propria potestate: à qua etsi fuerit suâ culpâ suspensus, non tamen ad ipsum Capitulum ex illa culpa præbendarum erat donatio devoluta: sed ad illum tempore suspensionis illius, præbendarum donatio pertinebat, qui præter ejus desidiam, & negligentiam poterat præbendas donare: Tempus etiam, quo ad Apostolicam Sedem accessit, & apud illam permansit, vel recessit ab illa, intra sex menses nullatenus computetur. Semestre autem tempus non à tempore vacationis præbendarum, sed notitia ipsius potius volumus computari.

Si autem spectet simul ad Episcopum, & Capitulum, collatio erit penes Capitulum, cap. unic. ne sede vacante, in 6. ubi circa hanc materiam plura constituit Bonifacius VIII. dicens: si ad Episcopum, & Capitulum communiter pertineat collatio præbendarum: mortuò Episcopò, vel à beneficiorum collatione suspensò, poterit Capitulum vacantes conferre præbendas: etiamsi Episcopus interesse habeat in collatione hujusmodi ut Prælati.

1936

latus. Idem poterit Episcopus, si Capitulum ab ipsa collatione suspendi contingat: vel singulariter omnes de Capitulo majoris excommunicationis vinculo innodari. Ubi verò ad solum Episcopum præbendarum spectat collatio: cum consilio sui Capituli, vel assensu: defuncto Episcopo, vel suspenso (nisi Episcopus in petenda relaxatione suspensionis hujusmodi sit in mora) Capitulum se non potest intrmittere de eisdem. Demum, si de speciali alicujus Ecclesiæ consuetudine, vel statuto, beneficiorum collatio ad aliquem cum consilio Episcopi noscitur pertinere: facta Episcopo de medio (cum consilium nequeat tunc peti ab eo) non erit propter hoc vacantis beneficij collatio differenda: nec etiam si egerit in remotis, ita quòd non possit ipsius præsentia in brevi haberi. Quia in petendo, vel expectando ejus consilio, posset vacanti beneficio periculum imminere: jurisdictio tamen Suffraganei excommunicati ad Metropolitanum non devolvitur, per c. 1. de suppl. neglig. Prælat. in 6.

1937. Quæres 5. an devolutio non tantum fiat in casu negligentia, sed etiam in casu collationis factæ indigno, & inhabili? R. quòd sic, ex c. cum in cunctis, 7. q. Clerici sanè, de elect. ibi: Clerici sanè, si contra formam istam quemquam elegerint: & eligendi tunc potestate privatos, & ab Ecclesiasticis beneficijs trienno noverint se suspensos; dignum est enim, ut quos Dei timor à malo non revocat, Ecclesiasticæ saltem coërceat severitas disciplinæ: Episcopus autem, si contra hæc fecerit, aut consenserit fieri: in conferendis prædictis officijs & beneficijs potestatem amittat, & per Capitulum, aut per Metropolitanum (si Capitulum concordare nequiverit) ordinetur. Quæ postrema verba in Rubrica sic summantur: per Capitulum, aut Metropolitanum (si Capitulum concordare nequiverit) ordinetur. Et hoc etiam procedit de confirmatione, institutione, vel admissione indigni, scienter facta, ut colligitur ex glossa in cit. c. V. fecerit, Azor c. 27. q. 3. Superiori autem, ad quem fit devolutio, competit tunc jus conferendi beneficium devolutum, ac etiam mittendi in possessionem; quia hoc ad illud accessorie se habet; sic Abbas in cit. c. dilectus, q. præterea, de præbend. n. 2.

Tom. I.

1938. Quæres 6. ad quem ergo devolvatur potestas conferendi principales dignitates in casu negligentia eorum, ad quos pertinet? Resp. sub Alexandro III. in hoc casu devolutionem non esse factam ad proximum Superiorem, ut constat ex c. dilectus, de concess. præb. postea tamen sub Innocentio III. ut habetur c. Ne pro defectu, 41. de elect. decretum fuisse, ut propter negligentiam non negligendum (non autem ob electionem indigni, vel neglectæ formæ) intra trimestre, potestas eligendi Prælatum, in Ecclesijs Cathedralibus, & Regularibus devolveretur ad proximum Superiorem, ad quem pertinet confirmatio electionis; sic Abbas in cit. c. dilectus, n. 3. Et quia jus, confirmandi Episcopos, communiter jam pertinet ad Papam, ad eum in casu dato fiet devolutio. Quia verò Innocentius III. in constitutione Alexandri III. nihil mutavit, quoad alios duos casus, ubi scilicet electus est indignus, vel non servata forma; ideo in his manet dispositio c. dilectus; & devolutio in illis fit ad Papam.

1939. Præter hæc not. si præbendæ Canonico- rum non sint divisæ in aliqua Ecclesia, sed omnes redditus ad communem mensam pertineant, & numerus Canonicorum non sit determinatus, præbendam per mortem, vel renuntiationem Præbendarij propriè non vacare, consequenter non esse locum devolutioni propter negligentiam præbendæ intra semestre non collatæ alteri, c. ex parte, 10. de concess. præbend. in talibus tamen Ecclesijs non numeratis (ubi scilicet non est determinatus numerus Canonicorum) potest Superior, v. g. Episcopus, Prælatum, & Capitulum compellere ad recipiendum eum numerum Canonicorum, quotus alii potest communiter secundum facultatem reddituum illius Ecclesiæ; & præfigere terminum, intra quem fiat receptio.

ARTICULUS X.

A quibus electio impugnari possit?

1940. Resp. à quovis impugnari posse electionem factam, & faciendæ aliquid opponi ex justa causa, si ejus, vel proprio, vel alieno nomine interfit, c. cum inter, 21. h. t. non autem ab alio, cujus non interest

H h h